Euroopan parlamentti
2019-2024

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2021)0481

Somalian tilanne

Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. marraskuuta 2021 Somalian tilanteesta (2021/2981(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Somaliasta,

– ottaa huomioon yhteisen EU–Afrikka-strategian,

– ottaa huomioon Cotonoun sopimuksen,

– ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,

– ottaa huomioon maan sisäisten pakolaisten suojelua koskevan Afrikan unionin yleissopimuksen,

– ottaa huomioon lapsen oikeuksista vuonna 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen,

– ottaa huomioon EU:n ja Somalian suuntaa-antavan maaohjelman Somalian liittotasavallalle vuosiksi 2014–2020,

– ottaa huomioon Somaliassa toteutettavan Afrikan unionin operaation (AMISOM) 8. marraskuuta 2017 antaman julkilausuman, jossa ilmoitettiin aikomuksesta aloittaa joukkojen vaiheittainen vetäytyminen Somaliasta joulukuusta 2017 lähtien ja täydellisestä vetäytymisestä vuoteen 2020 mennessä,

– ottaa huomioon korkean edustajan Josep Borrellin 18. syyskuuta 2021 antaman julkilausuman Somalian poliittisesta tilanteesta,

– ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 12. maaliskuuta 2021 antaman päätöslauselman 2568 Somalian tilanteesta,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että Somalian humanitaarinen tilanne huonontuu edelleen ja useat kriisit, kuten poliittinen epävakaus, terroritoiminta, puutteellinen elintarviketurva, kuivuus, ilmastokriisi ja covid-19-pandemia, uhkaavat vakautta sekä ihmisten hyvinvointia ja toimeentuloa, mikä aiheuttaa laajamittaisia väestön pakkosiirtoja koko maassa ja lähialueella;

B. ottaa huomioon, että kansainväliset avustusjärjestöt ovat varoittaneet, että Somalia on humanitaarisen katastrofin partaalla, sillä koko maassa arviolta 5,9 miljoonaa ihmistä tarvitsee humanitaarista apua ja yli 2,7 miljoonaa ihmistä kärsii hätätilan tasoisesta puutteellisesta elintarviketurvasta, mukaan lukien 800 000 alle viisivuotiasta lasta, jotka ovat vaarassa kärsiä akuutista aliravitsemuksesta; ottaa huomioon, että kaksi miljoonaa ihmistä kärsii vakavasta vesipulasta; ottaa huomioon, että YK on todennut Somalian kärsivän pahimmasta rahoitusvajeesta kuuteen vuoteen; ottaa huomioon, että humanitaaristen kumppaneiden arvion mukaan 7,7 miljoonaa somalialaista tarvitsee humanitaarista apua vuonna 2022 ja että vuonna 2022 noin 1,2 miljoonaa alle viisivuotiasta lasta todennäköisesti kärsii akuutista aliravitsemuksesta, mikäli he eivät saa välittömästi hoitoa;

C. ottaa huomioon, että Somalia ei ole kyennyt reagoimaan covid-19-pandemiaan toimivan terveydenhuoltojärjestelmän puuttumisen ja hengityskoneiden, lääkinnällisten tuotteiden ja henkilöstön puutteen vuoksi; ottaa huomioon, että monen muun Afrikan maan tavoin Somalia ei ole kyennyt rokottamaan väestöään puutteellisen rokotesaatavuuden vuoksi, ja näin ollen vain noin kolme prosenttia sen väestöstä on täysin rokotettu;

D. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia on vaikuttanut merkittävästi koulutusalaan ja että monet lapset, mukaan lukien ne, jotka ovat maan sisäisesti siirtymään joutuneiden sijoituspaikoissa, eivät voi jatkaa virallista koulutustaan olosuhteissa, jotka johtuvat muun muassa siitä, että heidän vanhempansa menettävät toimeentulonsa ja käytännössä tulonlähteensä;

E. ottaa huomioon, että eniten turvattomuutta maassa aiheuttavat edelleen kapinallisryhmät, jotka tekevät summittaisia hyökkäyksiä somalialaisia vastaan ja osallistuvat sieppauksiin ja lasten pakkovärväykseen aseellisiin konflikteihin; ottaa huomioon, että tähän mennessä noin 1 000 siviiliä on saanut surmansa tai loukkaantunut aseellisissa konflikteissa vuonna 2021 ja että Al-Shabaab on vastuussa suurimmasta osasta siviiliuhreja; ottaa huomioon, että taistelijat ovat lisänneet hyökkäyksiään ja murhanneet hallituksen virkamiehiä tarkoituksenaan häiritä vuoden 2021 vaaliprosessia;

F. ottaa huomioon, että heikossa asemassa olevat väestöryhmät, kuten naiset, lapset, ikääntyneet henkilöt, maan sisäisesti siirtymään joutuneet, hlbtiq-henkilöt ja muut vähemmistöt, ovat edelleen hyväksikäytön ja väkivallan pääasiallisia kohteita; ottaa huomioon, että seksuaalista ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa sekä konflikteihin liittyvää väkivaltaa esiintyy edelleen laajamittaisesti ja rankaisematta erityisesti konfliktialueilla;

G. ottaa huomioon, että YK:n pääsihteerin vuoden 2021 antaman lapsia ja aseellisia konflikteja koskevan raportin mukaan vakava lasten kaltoinkohtelu jatkui Somaliassa ja vuonna 2020 ainakin 1 087 lasta sai surmansa ja vammautui; ottaa huomioon, että Al-Shabaab on lasten pääasiallinen värvääjä ja että Al-Shabaab, hallituksen turvallisuusjoukot, alueelliset turvallisuusjoukot, klaanien aseistetut joukot ja puolisotilaalliset joukot värväsivät viime vuonna 1 716 lasta;

H. ottaa huomioon, että elokuussa 2020 Mogadishun parlamentti esitti sukupuoliseen kanssakäymiseen liittyviä rikoksia koskevan uuden lakiehdotuksen, jolla sallitaan lapsiavioliitto määrittelemällä lapsi iän sijaan fyysisen kypsyyden perusteella ja joka sisältää heikon menettelyllisen suojan eloonjääneille; ottaa huomioon, että

sukupuoliseen kanssakäymiseen liittyviä rikoksia koskeva uusi lakiehdotus rikkoo kansainvälisiä ja alueellisia ihmisoikeusvelvoitteita;

I. ottaa huomioon, että sanavapautta rajoitetaan edelleen ankarasti ja että toimittajia ja ihmisoikeuksien puolustajia uhkaillaan, pidätetään mielivaltaisesti ja heiltä evätään asianmukaiset menettelyt ja oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevat takeet; ottaa huomioon, että alue- ja liittovaltiotason viranomaiset ovat sulkeneet tiedotusvälineitä; ottaa huomioon, että viranomaiset tutkivat harvoin journalistien surmia tai heihin kohdistuneita hyökkäyksiä tai nostavat syytteitä tekijöitä vastaan;

J. ottaa huomioon, että vaaliprosessin alla Somalian liittohallituksen turvallisuusjoukot, alueviranomaiset erityisesti Puntmaassa sekä Al-Shabaab ovat lisänneet journalisteihin kohdistettuja hyökkäyksiä pelottelun, häirinnän ja mielivaltaisten pidätysten muodossa; ottaa huomioon, että riippumattomat tiedotusvälineet ovat olennainen osa oikeudenmukaista vaaliprosessia; ottaa huomioon, että useita toimittajia on surmattu laittomasti vuoden 2021 aikana, ja yksi heistä oli veteraanitoimittaja ja Radio Mogadishun johtaja Abdiaziz Mohamud Guled, jonka Al-Shabaab murhasi Mogadishussa 20. marraskuuta 2021;

K. ottaa huomioon, että noin 2,9 miljoonaa somalialaista on joutunut siirtymään maan sisällä; ottaa huomioon, että elokuusta lokakuuhun 2021 kodeistaan joutui pakenemaan 55 000 ihmistä, joista 80 prosenttia joutui pakenemaan konfliktin seurauksena ja 20 prosenttia ilmastoon liittyvien tapahtumien vuoksi; ottaa huomioon, että Keniassa on useita pakolaisleirejä, jotka ovat ottaneet vastaan somalialaisia pakolaisia ja turvapaikanhakijoita Somalian vuonna 1991 alkaneesta sisällissodasta lähtien, mukaan lukien Kakuman ja Dadaabin leirit, joissa on noin 520 000 rekisteröityä pakolaista ja turvapaikanhakijaa; ottaa huomioon, että elinolot leireillä ovat turvattomat ja että erityisesti naiset, lapset ja hlbtiq-henkilöt kärsivät toistuvasta kaltoinkohtelusta ja väkivallasta; ottaa huomioon, YK:n pakolaisvaltuutettu (UNHCR) ja Kenian hallitus sopivat 29. huhtikuuta 2021 etenemissuunnitelmasta, jolla siirretään Kukuman ja Dadaabin leirien sulkemispäivää 30. kesäkuuta 2022 asti;

L. ottaa huomioon, että Somalia on edelleen yksi Afrikan vaarallisimmista maista ammattiyhdistysten jäsenille, jotka joutuvat järjestelmällisesti väkivallan ja pelottelun kohteeksi; ottaa huomioon, että somalialaisilta työntekijöiltä evätään jatkuvasti heidän perusluonteiset ihmis- ja työelämäoikeutensa ja että myös ulkomaisten alihankkijoiden toimesta heidän työterveytensä ja -turvallisuutensa on säännöllisesti uhattuna ja he saavat huonoa palkkaa;

M. ottaa huomioon, että vaaliprosessi oli alun perin määrä saada päätökseen lokakuussa 2021 presidentinvaaleilla; ottaa kuitenkin huomioon, että vaaliprosessi on jatkuvasti lykkääntynyt, sillä liittovaltion osavaltiot ovat viivästyttäneet Somalian liittovaltion parlamentin molempien kamarien jäsenten valintaa, ja parlamentti puolestaan valitsisi Somalian presidentin; ottaa huomioon, että mitä enemmän vaaliprosessi viivästyy, sitä enemmän varoja ohjataan pois tärkeistä kansallisista painopisteistä, kuten humanitaarisiin hätätilanteisiin vastaamisesta;

N. ottaa huomioon, että klaanien edustajien on määrä nimittää alahuoneeseen 275 parlamentin jäsentä ja että Somalian viiden osavaltion lainsäätäjät ovat jo valinneet kaikki 54 senaattoria ylähuoneeseen; ottaa huomioon, että viranomaiset ovat sitoutuneet saattamaan alahuoneen vaalit päätökseen 24. joulukuuta 2021 mennessä; ottaa

huomioon, että vaaliprosessien saattaminen päätökseen uskottavasti on ratkaisevan tärkeää Somalian turvallisuuden ja pitkän aikavälin kehityksen varmistamiseksi;

O. ottaa huomioon, että 26 prosenttia ylähuoneeseen valituista henkilöistä on naisia, mikä on myönteinen askel Somalian tiellä kohti sukupuolten tasa-arvoa; ottaa huomioon, että on toteutettava lisätoimia, jotta alahuoneen sovittu 30 prosentin kiintiö saavutetaan ja jotta naiset saadaan täysimääräisesti mukaan Somalian poliittiseen, yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen päätöksentekoon;

P. ottaa huomioon, että ulkomainen sekaantuminen sisäisiin poliittisiin prosesseihin ja vaalien järjestämiseen on haitannut niiden saattamista päätökseen ajoissa; ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi 15. marraskuuta 2021 päätöslauselman 2607 (2021), jolla uusitaan Somaliaa koskeva aseidenvientikielto;

Q. ottaa huomioon, että AMISOM-operaation YK:n toimeksianto päättyy 31. joulukuuta 2021; ottaa huomioon, että Somalian liittohallitus ja Afrikan unioni (AU) eivät ole kyenneet pääsemään yhteisymmärrykseen AU-johtoisen operaation uudelleenjärjestelystä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2568 (2021) mukaisesti; ottaa huomioon, että EU on vuodesta 2007 lähtien ollut AMISOMin ja AU:n Somaliassa toteuttamien toimien pääasiallinen rahoittaja eri välineiden kautta;

R. ottaa huomioon, että joulukuussa 2020 neuvosto jatkoi 31. joulukuuta 2022 asti kolmen yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) operaation toimeksiantoa Somaliassa (valmiuksien kehittämistä Somaliassa koskeva Euroopan unionin operaatio (EUCAP), EU:n koulutusoperaatio (EUTM) Somalia sekä EUNAVFORin Atalanta-operaatio);

S. ottaa huomioon, että Somalia julisti 5. marraskuuta 2021 AU:n lähettilään Simon Mulongon ei-toivotuksi henkilöksi ja määräsi tämän poistumaan maasta seitsemän päivän kuluessa väittäen tämän osallistuneen AMISOMin toimeksiannon vastaiseen toimintaan;

T. ottaa huomioon, että EU osoitti Somaliaan 286 miljoonaa euroa maaohjelman puitteissa vuosina 2014–2020 keskittyen tukemaan oikeusvaltioperiaatetta, turvallisuutta, elintarviketurvaa ja koulutusta; ottaa huomioon, että EU osoitti 45,3 miljoonaa euroa humanitaaristen projektien rahoittamiseksi Somaliassa, mukaan lukien 2,8 miljoonaa euroa covid-19-rokotusten kansallisen käyttöönoton tukemiseen, ja että EU ja sen jäsenvaltiot antavat yhdessä yli 35 prosenttia kaikesta humanitaarisesta avusta Somaliassa;

1. ilmaisee vakavan huolensa Somalian humanitaarisen kriisin pahenemisesta; tuomitsee kaikki ihmisoikeusloukkaukset ja -rikkomukset sekä terroristiryhmien, erityisesti Al-Shabaabin, siviileihin, humanitaarisiin työntekijöihin, toimittajiin, vaalivirkailijoihin ja AMISOMiin kohdistamat summittaiset hyökkäykset; kehottaa kaikkia Somalian eri konfliktien osapuolia lopettamaan välittömästi ihmisoikeusloukkaukset ja ryhtymään konkreettisiin toimiin syyllisten saattamiseksi oikeuden eteen oikeudenmukaisissa oikeudenkäynneissä; kehottaa painokkaasti lopettamaan vihamielisyydet ja mahdollisuuksien mukaan jatkamaan kattavaa vuoropuhelua poliittisten erimielisyyksien käsittelemiseksi;

2. muistuttaa, että pysyvä vakaus ja rauha voidaan saavuttaa vain sosiaalisen osallistamisen sekä demokratian periaatteisiin ja oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvan

hyvän hallinnon kautta; kehottaa siksi Somalian johtajia tehostamaan toimiaan maan vaaliprosessin saattamiseksi päätökseen ja toimittamaan osallistavat ja uskottavat alahuoneen vaalit ennen vuoden 2021 loppua, jotta presidentinvaalit voidaan järjestää mahdollisimman pian; korostaa, että vaaliprosessin on edettävä rauhanomaisesti aiemmin 27. toukokuuta 2021 sovitun aikataulun mukaisesti; kehottaa lisäksi Somalian johtajia osoittamaan maltillisuutta ja pidättymään kaikista toimista, jotka voisivat kärjistää poliittisia jännitteitä tai väkivaltaa, jotta voidaan saavuttaa vakaus ja evätä Al-Shabaabilta mahdollisuus saada poliittista vaikutusvaltaa; kehottaa kunnioittamaan täysimääräisesti perusoikeuksia kampanjan ja vaalien aikana, mukaan lukien oikeus rauhanomaiseen kokoontumiseen, sekä liikkumis-, yhdistymis- ja sananvapautta; tuomitsee kaiken liiallisen voimankäytön, jota hallituksen joukot käyttävät poliittista oppositiota tai mielenosoittajia vastaan; varoittaa kaikista uusista aloitteista, jotka johtavat toimikausien jatkamiseen ilman somalialaisten sidosryhmien laajaa tukea, ja vastustaa rinnakkaisia prosesseja tai osittaisia vaaleja;

3. kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja kansainvälisiä kumppaneita lisäämään kiireellisesti humanitaarista apua tarpeiden mukaisesti ja antamaan lisäapua covid-19-toimiin, erityisesti jakamalla rokotuksia ja tarjoamalla välttämättömiä lääkintätarvikkeita ja farmaseuttisia tuotteita; korostaa, että kansainvälisen yhteisön on autettava tekemällä kaikkensa, jotta covid-19-pandemia saadaan hallintaan Somaliassa ja koko alueella, muun muassa lisäämällä rokotteiden jakelua ja kehittämällä rokotteiden valmistuskapasiteettia;

4. kehottaa Somalian viranomaisia lopettamaan kaikki mielivaltaiset pidätykset ja vapauttamaan kaikki henkilöt, jotka on pidätetty laittomasti ja perusteettomasti, torjumaan turvallisuusjoukkojen, poliitikkojen ja paikallisviranomaisten harjoittamaa siviileihin kohdistuvaa häirintää ja uhkailua sekä varmistamaan, että syylliset saatetaan vastuuseen; vaatii viranomaisia lopettamaan sotilastuomioistuinten määräämät teloitukset, keskeyttämään kuolemantuomioiden täytäntöönpanon ja lakkauttamaan kuolemanrangaistuksen; kehottaa Somalian hallitusta vahvistamaan oikeusvaltioperiaatetta ja perustamaan riippumattoman ja puolueettoman oikeusjärjestelmän sekä varmistamaan korvaukset laittoman ja liiallisen väkivallan uhreille; kehottaa Somalian viranomaisia hyväksymään nopeasti siviiliväestön suojelua koskevan politiikan ja kansallisen terrorisminvastaisen lain ja varmistamaan, että ne noudattavat täysimääräisesti kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja ja -standardeja;

5. on erittäin huolissaan Somaliassa olevien pakolaisten ja maan sisällä siirtymään joutuneiden henkilöiden määrästä ja heidän hyvinvoinnistaan; kehottaa EU:ta ja kansainvälisiä kumppaneita tekemään yhteistyötä Somalian liittohallituksen kanssa suojelun, avun ja kestävien ratkaisujen tarjoamiseksi kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti; suhtautuu myönteisesti siihen, että Somalian liittohallitus on ratifioinut maan sisäisten pakolaisten suojelua koskevan Afrikan unionin yleissopimuksen, ja kehottaa komissiota auttamaan Somaliaa kansallisten oikeudellisten kehysten kehittämisessä ja maan sisäisesti siirtymään joutuneiden ja pakolaisten turvallisuuden varmistamisessa kiinnittäen erityistä huomiota kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin, kuten naisiin, lapsiin ja vähemmistöryhmiin kuuluviin henkilöihin, jotka ovat suurimmassa vaarassa joutua väkivallan, hyväksikäytön ja loukkausten kohteeksi;

6. on erittäin huolissaan ilmastonmuutoksen aiheuttamista sosiaalisista ja taloudellisista haitoista, mukaan lukien äärimmäiset sääilmiöt ja kulkusirkkojen aiheuttama vitsaus; suhtautuu myönteisesti Somalian YK:n vuoden 2021 ilmastonmuutoskonferenssissa (COP26) antamiin sitoumuksiin oikeudenmukaisesta siirtymästä, joka perustuu

työmarkkinavuoropuheluun ja uusiutuvan energian priorisointiin Somalian energiatarpeiden kattamiseksi; kehottaa toteuttamaan kiireellisiä toimia ja panemaan asianmukaisesti täytäntöön ilmastoon liittyvien katastrofien ehkäisemistä tai lieventämistä koskevat toimintasuunnitelmat, kuten FAOn aavikkokulkusirkkakriisiä koskeva toimintasuunnitelma;

7. pitää valitettavina terroristiryhmien humanitaarisiin avustustyöntekijöihin kohdistamia iskuja, infrastruktuurin tuhoamista ja avun käyttämistä väärään tarkoitukseen; muistuttaa, että kansainvälisen oikeuden mukaan humanitaarisen avun oikea-aikaiselle toimittamiselle apua tarvitseville henkilöille kaikkialla Somaliassa on taattava esteetön pääsy;

8. muistuttaa tukevansa voimakkaasti kaikkia ihmisoikeuksien puolustajia ja ympäristönsuojelijoita Somaliassa ja heidän työtään; kehottaa EU:n edustustoa ja jäsenvaltioiden edustustoja maassa vahvistamaan tukeaan kansalaisyhteiskunnalle yhteistyössään Somalian viranomaisten kanssa ja käyttämään kaikkia saatavilla olevia välineitä tehostaakseen tukeaan ihmisoikeuksien puolustajien ja ympäristönsuojelijoiden työlle sekä tarvittaessa helpottamaan pikaviisumien myöntämistä ja tarjoamaan tilapäisen turvapaikan jäsenvaltioissa;

9. tunnustaa AMISOMin roolin turvallisuuden lisäämisessä Al-Shabaabin ja kapinallisryhmien muodostaman uhan edessä ja ilmaisee tukensa Somalian siirtymäsuunnitelmalle AMISOM-operaatioiden osalta ja kehottaa panemaan sen oikea-aikaisesti täytäntöön; kehottaa Somalian keskeisiä turvallisuusalan sidosryhmiä sopimaan tulevan Somalian turvallisuussiirtymää tukevan AMISOM-operaation strategisista tavoitteista, koosta ja kokoonpanosta, jotta Somalian siirtymäsuunnitelman täytäntöönpanossa voidaan edistyä; kehottaa vahvistamaan kansallista turvallisuusrakennetta väestön suojelemiseksi; kehottaa Somalian liittohallitusta, AMISOMia ja liittolaisjoukkoja varmistamaan, että niiden sotilaalliset kampanjat Al-Shabaabia vastaan toteutetaan noudattaen tiukasti kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja kansainvälistä ihmisoikeuslainsäädäntöä;

10. korostaa, että Somalian viranomaisilla olisi oltava ensisijainen vastuu maansa turvallisuuden varmistamisesta, mutta ne eivät vielä pysty tekemään niin taistelussa Al-Shabaabia ja kapinallisryhmiä vastaan; muistuttaa, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2568 (2021) mukaisesti on tärkeää laatia kiireellisesti suunnitelma siitä, miltä uudelleen konfiguroitu AU:n läsnäolo vaikuttaisi vuoden 2021 jälkeen; muistuttaa tässä yhteydessä YK:n, AU:n ja Somalian liittohallituksen ensisijaisesta vastuusta tällaisen suunnitelman laatimisessa kansainvälisten kumppanien tuella;

11. kehottaa kaikkia ulkomaisia toimijoita olemaan vaarantamatta käynnissä olevia pyrkimyksiä valtiorakenteiden kehittämiseksi ja rauhan rakentamiseksi ja edistämään vakautta ja säilyttämään samalla maan yhtenäisyyden; muistuttaa kaikkia osapuolia YK:n turvallisuusneuvoston Somaliaa koskevasta jatkuvasta asevientikiellosta;

12. pitää myönteisenä naisten lisääntynyttä edustusta parlamenttivaaleissa ja toteaa, että edustusta on edelleen lisättävä; korostaa naisten tärkeää roolia konfliktien ratkaisemisessa ja rauhan rakentamisessa; kehottaa naisia osallistumaan täysimääräisesti, yhdenvertaisesti ja mielekkäästi kaikilla tasoilla Somalian naisten peruskirjan mukaisesti;

13. tuomitsee naisiin ja tyttöihin Somaliassa kohdistuvan seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan ja kehottaa jatkamaan ja koordinoimaan kansallisia toimia seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi, mukaan lukien Somalian ratifioiman väkivallan ja häirinnän torjumista työelämässä koskevan Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksen nro 190 tosiasiallinen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen soveltaminen, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen ratifiointi ja edistyksellisen lainsäädännön antaminen naisten sukuelinten silpomisen torjumiseksi osavaltio- ja liittovaltiotasolla; kehottaa Somalian hallitusta ryhtymään konkreettisiin toimiin naisiin ja lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan ehkäisemiseksi;

14. kehottaa Somalian viranomaisia kumoamaan vuonna 2020 muutetun tiedotusvälineitä koskevan lain säännökset, joilla rajoitetaan vakavasti tiedotusvälineiden vapautta ja sananvapautta ja jotka eivät ole sananvapautta koskevien kansainvälisten normien mukaisia;

15. pitää valitettavina viimeaikaisia hyökkäyksiä toimittajia ja tiedotusvälineiden henkilöstöä vastaan, joilla on legitiimi rooli valtiorakenteiden kehittämisessä ja vaaliprosessissa ja joiden olisi voitava tehdä työtään ilman pelkoa tai uhkailua; kehottaa Somalian viranomaisia suorittamaan ja saattamaan päätökseen kaikkien toimittajien, myös Jamal Farah Adanin, vuonna 2021 tehtyjä surmia koskevat tutkimukset ja saattamaan syylliset oikeuden eteen;

16. kehottaa Somalian liittohallitusta ja osavaltioita keskeyttämään välittömästi toimittajien pidättämiset ja vangitsemiset heidän suorittaessaan journalistisia tehtäviään, kuten Toimittajat ilman rajoja -järjestö ja Somalian journalistiliitto ovat ehdottaneet, ja lopettamaan Somalian vanhan ja vanhentuneen rikoslain käytön toimittajien rankaisemiseen ja tiedotusvälineiden vapauden ja sananvapauden rajoittamiseen;

17. kehottaa Somalian liittohallitusta, osavaltioita ja kansainvälistä yhteisöä varmistamaan, että Somaliassa toimivat ulkomaiset tai monikansalliset yritykset kunnioittavat, noudattavat ja soveltavat täysimääräisesti kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia ja muita oikeudellisia välineitä, mukaan lukien Somalian väliaikainen perustuslaki ja lait sekä yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet ja ILO:n keskeiset yleissopimukset; korostaa tarvetta kohdistaa toimet Al-Shabaabin rahoitukseen ja estää laittomat tulonmuodostukset, myös raaka-aineista;

18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Afrikan unionille, Somalian presidentille, pääministerille ja parlamentille, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvostolle, Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusneuvostolle sekä AKT:n ja EU:n yhteiselle parlamentaariselle edustajakokoukselle.